

Danderyds- aktuellt

#1 2023 TIPS, INFORMATION OCH INSPIRATION FÖR DIG
SOM LEVER, BOR OCH VERKAR I DANDERYD

” I stallet är vi alla lika

Hur hästen formar framtidens ledare

MÖT VÅREN I DANDERYD

Picknickplatser
att längta till

Kom och fira
valborg med oss

ÖVERSIKTSPLANEN

Vad innebär den
för kommunens
utveckling?

KULTUR ÄR LIVET

Föreningslivet
i Danderyd
blomstrar

På väg mot ljusare tider!

Släpp känslorna loss – det är vår!

Visst har man längtat extra mycket efter vår i år? Omvärldsläget har varit - och är tyvärr fortfarande - minst sagt oroande. En konsekvens av detta är vi både som kommun och privatpersoner behövt planera för kriser. Jag har skaffat en krislåda, har du? En annan sak vi behövt se över är vår elförbrukning. Tack till alla er som hört av sig till kommunens energi- och klimatrådgivare och gjort det ni kan för att spara el. Även jag har sänkt inomhustemperaturen den gångna vintern och det känns som jag har frusit i flera månader.

Men nu – **äntligen** - kan vi ta oss ut och känna att solen åtminstone börjat värma. I höstas planterade vi närmare 9000 vårlökar i kommunens parker som nu börjar slå ut. Ut och njut av naturens prakt! Kanske du ska planera in en tur till någon av picknickplatserna som vi skriver om längre fram i tidningen? Och vill du lära dig ännu mer om din närmiljö så kom ihåg att det finns aktiva hembygdsföreningar i varje kommundel. Deras arbete kan du också läsa mer om några blad bort.

Och kom ihåg att ladda ner kommunens nya app **Mitt Danderyd**, där du både kan göra felanmälan och få lokal information.

På tal om felanmälan, tänk om det fanns en kanal där man kan göra **"bra-anmälan"**. Där man bara får berömma allt bra som görs och dela goda historier. Vilken källa till inspiration och glädje det vore, något vi alla behöver just nu.

Vi ses i vårsolen,
chefredaktör

Helena Klange

Ps...
Vilken är din favoritplats i kommunen för vårens första kaffe utomhus? Ta en bild och tagga den med #danderydskommun i sociala medier så fler kan ta del av dina bästa tips.

Vill du komma i kontakt med mig så nås jag på helena.klange@danderyd.se eller 08-50132150

Danderyds Aktuellt

- Ett magasin fyllt med tips, information och inspiration för dig som lever, bor och verkar i Danderyds kommun.

Tidningen ges ut av Utvecklings- och kommunikationsenheten: danderydsaktuellt@danderyd.se

Ansvarig utgivare
Amalia Syrén

Chefredaktör
Helena Klange

Grafisk form
Karolina Höjer

Redaktion
Susanna Abramowicz
Åsa Elmroth
Malin Enmark
Helena Eriksson
Eva-Lotta Hallberg
Björn Nordlund

Omslagsbild
Ridgrupp utanför Djurholms ridklubb.
Foto: Danderyds kommun

Tryck
Tryckt på miljövänligt papper av Stockholms Lito Grafiska i Danderyd

Nästa nummer
Kommer ut den 31 maj 2023
Manusstopp den 10 april 2023

Kommunfullmäktige

20/3 Nästa sammanträde äger rum den **20 mars**.

Sammanträdesdagar 2023:

20 mars, 8 maj, 12 juni, 28 augusti, 16 oktober, 13+16 november (budget), 4 december.

Föredragningslista och handlingar finns på danderyd.se/kommunfullmaktige

Allmänheten är välkommen att närvara. Du kan också följa mötet via direktsänd webb-TV eller i efterhand på danderyd.se.

Du hittar alla kommunens nämndhandlingar och protokoll på danderyd.se/handlingarprotokoll.

Visste du att varje nämndbeslut i kommunen finns att läsa i sin helhet på danderyd.se/kommun-och-politik.

Unikt krishanteringsforum i Danderyd

Danderyd har startat upp ett krishanteringsforum som är unikt bland Sveriges kommuner. Forumet ska göra det enklare att agera effektivt om en samhällskris uppstår i kommunen.

Kommundirektör Johan Lindberg och beredskapssamordnare Johan Modigh berättar om krishanteringsforumets syfte och funktion på Entréorget i Mörbý centrum.

Vad gör vi om det uppstår en allvarlig samhällskris i Danderyd? En extrem situation då våra vanliga samhällsresurser som exempelvis brandförsvaret, polis, ambulanstransporter inte räcker till? Många av oss har nog inget bra svar på den frågan – och det är just därför kommunen har inrättat ett krishanteringsforum.

En del av oss kanske undrar vad en samhällskris är för något. Svaret på den frågan är att det kan variera. Men det kan till exempel vara extrem väderlek, långvariga elavbrott på vintern, svåra översvämningar eller utsläpp av giftiga ämnen. I grunden handlar det om att civilsamhället behöver vara förbereda att rycka in och veta hur de ska agera.

Strax före årsskiftet samlades därför ett 50-tal ideella organisationer, frivilligorganisationer och representanter från näringslivet för att medverka i kommunens första krishanteringsforum.

Johan Modigh som är beredskapssamordnare och en av initiativtagarna till forumet berättar. "På vårt första möte i november förra året pratade vi bland annat om kontanthantering och transportkedjor med lokala handlare och åkeriföretag. Vår roll var naturligtvis inte att tala om hur de skulle agera, utan mer ta reda på hur de tänker om exempelvis systemet med kreditkort ligger nere, så att vi vet när Danderydsborna frågar oss. Ett samtal om ökad krismedvetenhet helt enkelt."

VISSTE DU ATT...

Källa MSB.

50 % känner sig som en del av Sveriges beredskap.

60 % uppger att de har blivit hjälpta vid en olycka eller kris.

77 % uppger att det är en självklarhet att hjälpa andra vid kriser och olyckor.

FRÅGOR – ELLER INTRESSERAD AV ATT DELTA VID NÄSTA FORUM?

Varm välkommen att vända dig till trygg.saker@danderyd.se

Danderyds krishanteringsforum är av allt att döma unikt. Ingen annan kommun har en sådan bred och ambitiös inriktning för att öka den lokala motståndskraften i händelse av en kris. Inspirationen till forumet kommer från nationell nivå, berättar Johan Modigh.

Vårt forum är en variant av vad som finns på nationell nivå. Exempelvis samlade Försvarsmakten i våras alla drivmedelsföretagen för att titta på vilka reserver som finns tillgängliga, när måste vi börja ransonera, vad har vi för inflöde av drivmedel till landet. ■

Några politiker kunde tyvärr inte närvara vid fototillfället

Naturligt ledarskap skapas i stallet

– VI BESÖKER DJURSHOLMS RIDSKOLA

I stallet är hästens lugnande inverkan uppenbar. FOTO: Djursholms Ridklubb/Andreas Jonsson

REPORTAGE

Ann Kjellser, ordförande i Djursholms Ridklubb och Eva Ulf som sedan 33 år driver ridskolan.

Flickor som vistas i stall utvecklar **entreprenörs- och ledaregenskaper** som de får nytta av i arbetslivet.

Det visar "Manegen är krattad, om flickors och kvinnors företagsamhet i hästrelaterade verksamheter" en doktorsavhandling av Lena

Forsberg vid Luleå Universitet. Slutsatsen är att kvinnor som växer upp med hästar blir driftiga, tydliga och får en tilltro till sin egen förmåga vilket ger goda ledarförmågor.

På Djursholms Ridskola håller man med.

– Arbetsuppgifterna i ett stall är utmanande och kräver handlingskraft. Här lär man sig samspel och ett naturligt ledarskap i tidig ålder, säger Eva Ulf som driver ridskolan i 33 år.

Här, liksom på många ridskolor i landet, är drygt 80 procent av eleverna flickor, tjejer eller kvinnor. Elever som bara är några äpplen höga ska hantera 600 kilo häst. Med flyktbeteende. Säkerhet är A och O.

– Det första man får lära sig som ny elev är säkerhetsregler, det är viktigt att i rätt ordning lära sig hantera hästen. Då krävs tydlighet och en konstant närvaro. Den tydligheten tar man med sig i livet, säger Eva.

Likheten med traditionellt ledarskap är klar. Antonia Ax:son Johnson är bara ett exempel på en av många framgångsrika näringslivskvinnor som vittnat om hur relationen med hästar är en god grund till livet som företagsledare. Att vistas i ett stall bygger alltså inte enbart styrka i form av muskler, styrkan byggs även inifrån.

– Allt handlar om samspel, rutiner och struktur, i ett stall måste man vara lyhörd, bestämd och ödmjuk säger Eva som även betonar ordet ansvar.

– De lite större barnen lär sig att leda och instruera de yngre. De får också vara funktionärer vid tävlingar vilket innebär ansvar och framför allt stolthet, säger hon.

Förutom att hästen kan lära för livet talar Eva kärleksfullt om egenskaper som fungerar som medicin för kropp och själ.

– Det finns inget bättre än hästen för en orolig själ. Hästar har utvecklade känselspröt och är sensibla. Gråt ut hos hästen! Den tar inte illa upp och lägger inte in några värderingar, konstaterar hon.

Rent fysiskt är hästar också välgörande, en ryttare får bättre balans, bålstabilitet, koordination och koncentration. Därför är rullstolsburna eller människor med andra funktionsvariationer frekventa på ridskolan.

Anläggningen drivs i en trepartssamverkan. Danderyds kommun äger fastigheten, Eva Ulf hyr den via Djursholms Ridskola som i sin tur hyr ut till Djursholms Ridklubb. Det finns en stor stolthet över anläggningen som kommunen totalrenoverade och byggde om 2017.

Förutom ridlektioner hålls här även en rad utbildningstävlingar och föreläsningar med fokus på psykisk ohälsa, fysisk träning, hästkunskap samt kost och hälsa.

– Ridklubben anordnar dessutom tävlingar på elitnivå och det nya ridhuset tar upp till 900 personer i publiken. Flera av landslagsryttarna i dressyr tillhör vår klubb och inspirerar de yngre när de kommer hit och föreläser om sin karriär, säger Ann Kjellser, ordförande i Djursholms Ridklubb.

Sex dagar i veckan finns fritidsledare på plats som säkerställer att miljön är trivsam, säker och social för alla. När Danderydsaktuellt kommer på besök sitter en grupp ungdomar och läser läxor innan ridlektionen ska starta. Stallet är en samlingspunkt som kan ses som en av de största fritidsgårdarna i kommunen.

Ryttarna är mellan 5 och 80 år och gemenskapen är påtaglig.

– Det är hästen som förenar oss. Vi har olika ålder och olika bakgrund men sådant spelar ingen roll när man enas kring hästen. I stallet är vi alla lika, konstaterar Eva.

Hennes personliga mål är tydligt.

– Jag vill utbilda människor så att de fortsätter att ha hästen med sig hela livet, avslutar hon.

Danderyds kommun har Sveriges högsta antal kvinnliga företagare. Mycket tyder på att den statistiken kommer att hålla i sig och att flera framtida ledare kommer att ha fått sin grund på Djursholms Ridskola. ■

DJURSHOLMS RIDSKOLA

- Djursholms Ridskola är kvalitetsmärkt av Svenska Ridsportförbundet.
- Korades till Årets Ridskola 2021.
- Här finns 74 hästar.
- Varje vecka rider 950 elever fördelat på 80 lektioner.
- Djursholms Ridklubb har drygt 1000 medlemmar och firar 100-årsjubileum år 2025.

För alla som tycker att kultur är livet...

(...och som vill göra något för sitt närområde)

Danderyds blomstrande föreningsliv är någonting som vi alla är stolta över. Visste du förresten att det är Danderyds fyra hembygdsföreningar som varje år bjuder in alla kommuninvånare till firanden vid valborg och midsommar?

Utöver de fyra hembygdsföreningarna – en i varje kommun – finns det många andra kulturföreningar i Danderyd. De arrangerar bland annat konstutställningar, författarträffar, naturvandringar, folkdans, körsång, sömnad och filmvisningar. Och så finns det en arkivförening som hanterar ett i allra högsta grad levande föreningsarkiv.

KULTUR ÄR VIKTIGT

En av dem som har engagerat sig är **Anne Banér**, ordförande i hembygdsföreningen Djursholms forntid och framtid.

Varför tycker du att man ska engagera sig i en kulturförening?

– Därför att kultur är viktigt – kultur är livet! Det handlar om att lära känna sin hembygd och hembygdens historia, det är både roligt och intressant. Bara att lära sig om de olika gatunamnen och förstå historien bakom dem är jättespännande, säger Anne Banér.

Franciska Sieurin-Lönnqvist som är arkiv- och kulturansvarig i Danderyds hembygdsförening är inne på samma spår.

– Genom att lära sig om historien kan vi förstå vår egen tid och det liv vi lever, och även få perspektiv på framtiden! säger hon.

GEMENSAMMA AKTIVITETER

De fyra hembygdsföreningarna har störst fokus på de kommundelar där de hör hemma, men samarbetar ibland kring gemensamma aktiviteter.

– I höstas hade vi till exempel två gemensamma bussturer runt hela kommunen som snabbt blev fulltecknade och var mycket populära. Då tog varje förening hand om och guidade i "sin" del av kommunen, berättar Franciska Sieurin-Lönnqvist. ■

Här bjuds det in till valborgsfirande!

Germaniaparken, Djursholm kl 19:30

Traditionellt Valborgsfirande med Danderyds Blåsorkester, fackeltåg av Djursholms scoutkår, tal till våren, allsång och brasa.

Arrangör: Djursholms Forntid och framtid

Svanholmsparken, Stocksund kl 20:30

Valborgsmässofirande med brasa, sångkör och vörtal. **Arrangör:** Sällskapet Amorina

Kvarnparken, Danderyd kl 19:30

Valborgsfirande med vörtal, körsång, blåsorkester och brasa. Begränsad kaffeservering.

Arrangör: Danderyds hembygdsförening

Djursholms Ekeby: Valborgsfirande med brasa.

Arrangör: Djursholms Ekeby villaägareförening

Det planeras även för fullt inför ett **midsommarfirande** i anslutning till Enebybergs gård, i Slottsparken i Djursholm och i Kvarnparken i västra Danderyd. Håll utkik på hembygdsföreningarnas hemsidor för mer information.

En levande hembygd öppen för alla!

Vilken fråga brinner din kulturförening för?

DANDERYDS HEMBYGDSFÖRENINGAR PRESENTERAR SIG

ANDREAS TIDSTRÖM,
ordförande Enebybergs gårds förening

– Förutom att bevara 1700-talsgården och vårt historiska arv, vill vi främja användningen av gården som samlingsplats för kulturella aktiviteter och fördjupa den sociala gemenskapen mellan invånarna i Danderyd. Kittet mellan människor stärks när man har roligt. Därför ser jag fram emot en vår och sommar med Gökotta, storbandspelning och traditionellt midsommarfirande!

WWW.ENEYBERG.COM

ANNE BANÉR,
ordförande Djursholms forntid och framtid

– Vi brinner för att sprida kunskap om Djursholms trädgårds- och villastad grundad 1889. Vi vill berätta om de människor som har levt här och de verksamheter som har danat samhället. Vi vill att samhället ska utvecklas i samklang med dess historia och att exempelvis nybyggnation ska anpassas för att smälta in i miljön.

WWW.HEMBYGD.SE/DJURSHOLMS-FORNTID-OCHEFRAMTID

MARIE HAFSTRÖM,
ordförande Sällskapet Amorina, Stocksund

– Sällskapet Amorinas viktigaste uppgift är att värna den unika kultur- och naturmiljön i vår del av kommunen, att skapa förståelse och intresse för vårt kulturarv samt att främja gemenskapen i Stocksund. Vi växer. Vi har nu över 500 medlemmar och stor uppslutning vid våra aktiviteter.

WWW.HEMBYGD.SE/AMORINA

FRANCISKA SIEURIN-LÖNNQVIST,
arkiv- och kulturansvarig Danderyds hembygdsförening

– Det är viktigt för oss att bevara trädgårdsstaden. Hur levde de som byggde vårt samhälle under första hälften av 1900-talet? Vi vill hålla berättelserna i ord och bild, från förr och nu, levande för kommande generationer. Att upprätthålla gamla traditioner såsom valborg och midsommar stärker också gemenskapen i hembygden.

WWW.HEMBYGD.SE/DANDERYD

HÄR HITTAR DU ALLA KULTURFÖRENINGAR

Är du nyfiken på vilka olika föreningar som finns? Har du lite tid över och skulle vilja göra en insats för ditt närområde? Du kanske vill vara med och planera årets valborgsfirande? Hör av dig till en kulturförening, de flesta av dem har ett stort sug efter fler medlemmar.

DANDERYD.SE/KULTURFORENINGAR

Hanna och hästen Dino

Det är aldrig hästens fel

Det är en mening om ansvar som jag nästan dagligen tänker på. Det är jag som hanterar hästen som är ansvarig, det går aldrig att skylla på hästen. Det är aldrig hästens fel.

I stallet får man lära sig att alla saker har sin plats, att rutiner och säkerhet är A och O, att hästens välbefinnande går före sitt eget och att alltid vara lugn och att vara konsekvent. Principer som är tillämpliga på så många fler delar av livet. Principer som förklarar varför "häst-tjejer" växer upp till att bli ledare.

Min högsta önskan som barn var att gå på ridskola. Jag fick aldrig den möjligheten men har tagit igen det med råge som vuxen och kanske är det därför jag fortfarande kan häpnas över den kvinnokraft som finns i stall. I stallet lagar flickor trasiga rör, där slår kvinnor på tappade hästskor, där lagar äldre damer staket, mockar skit och bär vatten. I stallet utmanas könsrollerna. I stallet är tjejer starka och reder sig själva.

Som kommunstyrelsens ordförande är jag stolt över den fina verksamhet som bedrivs på Djursholms ridklubb. Min förhoppning att så många barn som möjligt, pojkar och flickor, tidigt får chansen att lära sig den livskunskap som hästen och stallet erbjuder. När det kommer till psykisk (o)hälsa finns få saker som är så läkande som att vara med hästen och kanske allra helst på hästryggen. Då ryms inga bekymmer i världen i tankarna samtidigt. Då är du och hästen ett och samma.

Hanna Bocander
Kommunstyrelsens ordförande (M)

Tid för uteliv!

Sköna och gröna platser att se fram emot i vår

Våren är på ingång och snart kan vi säga hej då till tunga vinterjackor, leriga overaller och bleka dagar. I kommunens utemiljöer har förberedelser för soliga vårdagar pågått i flera månader. **Här berättar vi mer om vad som väntar i vår.**

En nyhet är den lilla badpark som tar form vid Bengt Färjares väg i Stocksund. Här har den murade stenkajen rustats upp och kompletterats med stabila trappsteg och dubbla ledstänger för att göra det enkelt att ta sig ner till den renoverade badbryggan. Här finns också solstolar i trä och parasoll som skydd vid soliga dagar. Hammockar har placerats intill strandpromenaden för den som vill ta paus på sin promenad.

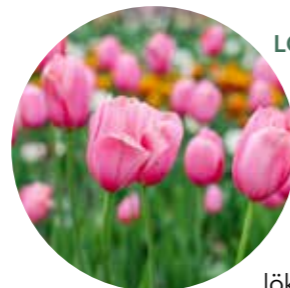
– Platsen är en grön liten oas med vacker utsikt över Stocksundet. Vi bevarar här en stor del av den äng som växer på platsen men ser också till att det finns gräsyta för picknick. Vi har också kompletterat den ståtliga pelareken på platsen med ytterligare två individer, berättar **Karin Almén**, stadsträdgårdsmästare i kommunen.

SOLIGT STRÅK I GERMANIAVIKEN

Danderyds strandpromenad är en uppskattad sträcka när vårsolen tittar fram. För att strandpromenaden ska hålla god standard rustar kommunen upp kajer och stråk i etapper. Under hösten har sträckan vid Germaniaviken fått ett lyft. Här har ett tydligare parkstråk formats med sittplatser och picknickbord. Promenaden har ramats in med en låg ligusterhäck och pergolor där klätterrosor och vit klematis ska få klättra. Nya pilar har också planterats för att komplettera hängpilarna på platsen.

– Vi planerar också för ny sensorstyrd belysning som lyser upp först när besökare rör sig i området. Den lyser med en varm ton som gynnar de ljusskygga fladdermöss som jagar i strandkanten och som är viktiga för vårt ekosystem, säger Karin Almén.

LÖKPLANTERING FÖR EN FÄRGGLAD VÅR

För att hjälpa våren på traven har 9000 vårlökar planterats i kommunen. En särskild satsning görs vid parkstråket i Enebyberg.

– Här har vi satt ett antal ovanliga löksorter för att skapa extra mycket färg och form. Vi vill undersöka vilka vårlökar som bin och andra insekter uppskattar särskilt. Det blir spännande att följa och se hur vi kan främja biologisk mångfald än mer framöver, berättar landskapsarkitekt **Martina Ulinder**.

Så här ser humlemotorvägen i Enebyberg ut.

I området görs också satsningar på ängsmark. Vid bouleparken etableras ängsblommor och i parkstråket släpper vi upp ängsgräs i form av en lång, ringlande orm – en så kallad humlemotorväg för insekter och fjärilar. ■

MER ATT SE FRAM EMOT

Södra torget och parken i Mörby centrum färdigställs lagom till sommaren.

Framnäsvisken parkstråket vid strandpromenaden rustas upp under året.

Vad hittar du för vårtecken i Danderyd?
Tagga #Vårteckendanderyd på
facebook och instagram

På gång i kommunen

Ho, ho!

UGGLOR HITTAR HEM I DANDERYD

Det finns allt färre naturliga boplatser för ugglor, fladdermöss och insekter i Sverige. Det beror bland annat på att många hus renoveras och tätas, att fasadbelysning monteras på fler platser och att naturliga material som stockar städas bort.

För att få fler ugglor att hitta hem har nya holkar kommit på plats i Anna Whitlocks park, Slottsparken och Samsövisken i Djursholm. Omgivningarna där är särskilt gynnsamma för ugglor. Ugglorna är en viktig del i ekosystemet och hjälper till att hålla nere mängden sorkar och skadedjur.

NÄR BÖRJAR GATUSOPNINGEN?

Sopade gator är ett riktigt vårtecken. Sopningen startar när vintern med säkerhet är över för säsongen, ofta under april månad. Arbetet ska vara klart 1 maj. För aktuell information [DANDERYD.SE/DRIFTINFORMATION](https://danderyd.se/driftinformation)

PLANTERING AV MOTSTÅNDSKRAFTIGA ALMAR

Danderyd har likt många andra kommuner tyvärr drabbats av almsjuka under de senaste åren. För att förhindra spridningen av parasitsvampen togs ett antal sjuka almar ner under förra året. För att säkra almbeståndet planterades under 2023 ett 30-tal nya almar runt om i kommunen. De nya almarna är av en art som är mer motståndskraftig mot almsjuka.

På ett antal almar testas också en typ av vaccination för att ge extra skydd till större, fröspridande individer. En av almarna som fick tas ner stod i Kvarnparken. Den almen har nu fått nytt liv som vacker bänk där besökare kan slå sig ner och beundra Kvarnparkens grönska.

TACK ALLA SOM TYCKTE TILL OM NORRA TORGET

Kommunen tar ett helhetsgrepp och knyter ihop utemiljöerna runt Mörby centrum. Här rustas två torg, en park och närliggande gator upp för ett mer levande, tryggt och trafiksäkert centrum.

Under januari kunde invånare och intressenter tycka till om planerna för Norra torget och Mörbyleden. Totalt inkom över 200 svar. Stort tack till alla som engagerade sig! Nu analyseras synpunkterna och sammanställningen blir ett underlag för kommande justering av ritningar och planer för platserna.

[LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/NORRATORGET](https://danderyd.se/norratorget)

KÄRLEK I LUFTEN I GERMANIAPARKEN

I samband med Alla hjärtans dag smyckades Danderyd med hjärtan. För den som ville skicka en kärlekshälsning fanns hjärtramar vid bland annat Spindellekplatsen i Enebyberg och bussterminalen vid Danderyds sjukhus.

En särskilt kärleksfull installation fanns i år i Germaniaparken. Där har en ny paviljong i smide kommit på plats. Materialet gör den extra tålig och minskar risken för eventuell skadegörelse och eldning. Runt paviljongen planteras rosor som så småningom ska klättra på konstruktionen och skapa en prunkande mötesplats med utsikt över fjärden.

FÅ KOLL PÅ VAD SOM HÄNDER I KOMMUNEN PÅ [DANDERYD.SE/DRIFTINFORMATION](https://danderyd.se/driftinformation)

Danderyds översiktsplan visar kommunens långsiktiga utveckling

Kommunfullmäktige beslutade om kommunens nya översiktsplan 2022. Men vad innehåller översiktsplanen? Vi har bitt översiktsplanerare Staffan Lind beskriva.

Översiktsplanen visar **kommunens långsiktiga planering av mark, vatten och bebyggda miljö**. Det finns exempelvis kartor som visar platser som kan vara lämpliga för bostadsbebyggelse och platser som är särskilt viktiga att bevara. Den visar även kommunens inriktning för frågor som berör miljö, infrastruktur och kommunikationer.

VILKA PLATSER KAN VARA AKTUELLA FÖR BEBYGGELSE?

– Det finns 14 så kallade utredningsområden som visar områdets nuvarande användningsområde, men också på möjlig utveckling eller bevarande. På kartan visas vilka utredningsområdena är. Först när det finns fördjupade utredningar om platsens lämplighet kan kommunen besluta om det är lämpligt att bygga bostäder eller andra typer av verksamheter på platsen och i så fall i vilken omfattning. Danderyds kulturhistoriska miljöer, naturreservat och strandlinje är exempel på tillgångar som kommunen vill bevara.

– Det är viktigt att poängtera att ändrad markanvändning även kan vara aktuell på andra platser eftersom översiktsplanen inte är juridiskt bindande. Översiktsplanen innehåller också riktlinjer för exempelvis trafik, natur, buller, kulturmiljö och annat som utgör en helhet i planeringen. Innan en eventuell utveckling kan bli aktuell behöver ofta en ny detaljplan tas fram. Under detaljplaneprocessen finns det möjlighet för invånare och andra att lämna synpunkter.

NYA LOKALA FÖRESKRIFTER FÖR ATT SKYDDA MÄNNISKORS HÄLSA OCH MILJÖN I DANDERYD

Från årsskiftet gäller nya lokala föreskrifter för att skydda hälsa och miljö i kommunen. De beskriver vilka regler som gäller vid eldning, tomgångskörning, luft- och värmepumpar, djurhållning och gödselhantering samt avloppsanordning och annan toalett än vattentoalett. Föreskrifterna gäller både boende och företagare.

DU KAN TA DEL AV FÖRESKRIFTERNA PÅ DANDERYD.SE

DOKUMENTET BESKRIVER EN CENTRUMUTVECKLING I DE OLIKA KOMMUNDELARNA. VAD INNEBÄR DET?

– Kommunens ambition är att större centrumfunktioner koncentreras till Mörby centrum. Övriga kommundelscentra vid Stocksund, Djursholm och Eneby torg kan utvecklas varsamt med samhällsservice som exempelvis butiker, bibliotek, vårdcentraler, caféer och restauranger. Övriga områden som exempelvis Nora Torg och Sättra äng kan också utvecklas varsamt för att komplettera kringliggande kommundelscentra.

HUR HAR MEDBORGARNA INVOLVERATS I INNEHÅLLET?

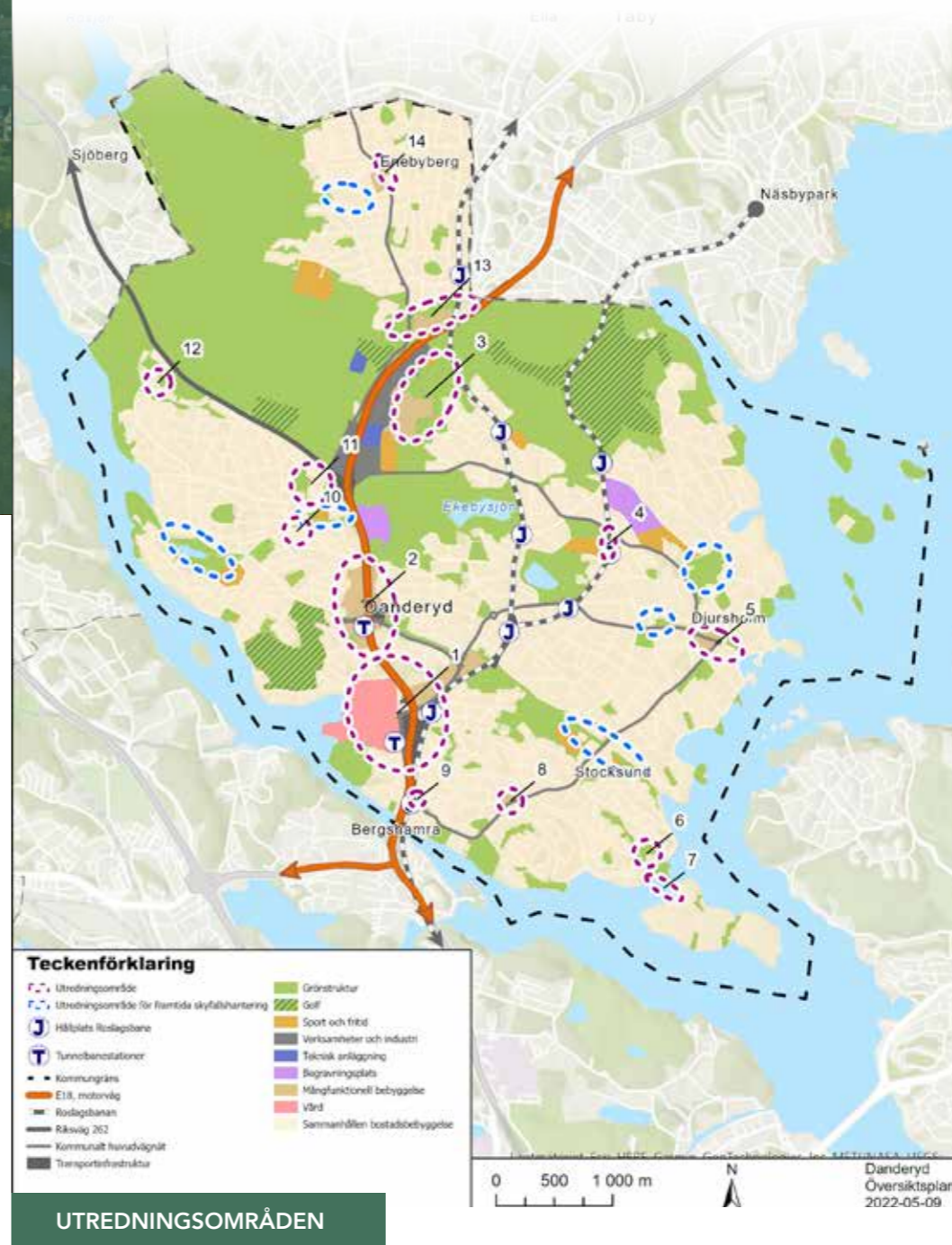
– Kommunens invånare och andra intressenter hade möjlighet att tycka till om innehållet vid tre olika tillfällen och cirka 1500 synpunkter inkom. Synpunkterna finns sammanfattade och besvarade på danderyd.se. Jag vill rikta ett stort tack till alla som lämnat värdefulla synpunkter under processen.

VAR KAN JAG TA DEL AV ÖVERSIKTSPLANEN?

Du hittar den på danderyd.se/oversiktsplan. I kapitel fem beskrivs kommunens utvecklingsinriktningar och i kapitel sex beskrivs markanvändningen och utredningsområdena. ■

Bilden visar **markanvändningskartan** samt **14 utredningsområden**. Kommunens ambition är att utredningar ska påbörjas för samtliga områden innan 2030.

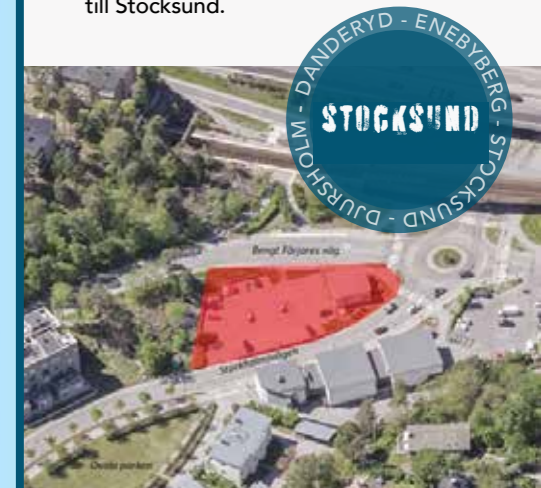
1. Knutpunkt Danderyd vid Danderyds sjukhuset
2. Mörby Centrum
3. Danderyds gymnasium med omnejd
4. Östberga
5. Djursholms torg
6. Svanholmsparkeringen
7. Förbindelse till Tranholmen
8. Stocksunds torg
9. Banvakten vid Stockholmsvägen/ Bengt Färjares väg
10. Nora torg
11. Kraftledningen vid Skogsviksvägen
12. Sättraängsvägen
13. Enebyängen
14. Östra Enebytorget

SKA DU BYGGA OM I SOMMAR? SÖK BYGGLOV VIA VÅRA E-TJÄNSTER PÅ DANDERYD.SE/BYGGLOV

MER INFORMATION OM PÅBÖRJADE PROJEKT FINNS PÅ DANDERYD.SE/DETALJPLAN

Medborgardialog om nya bostäder i Stocksund

Under december och januari genomfördes en medborgardialog om de nya bostäderna som planeras vid infarten till Stocksund.

” Vi vill tacka alla som deltog! Nu arbetar vi med att sammanställa och analysera de 371 synpunkter som inkom. Det vi kan se vid en snabb genomgång är att det inte finns någon entydig bild av vad Danderydsborna vill med den här platsen, säger **Dag Björklund**, tf. mark- och planeringschef.

DET HÄR HÄNDER NU

Enkätensvaren kommer att sammanställas och redovisas för kommunens politiker och publiceras på danderyd.se. Enkäten var den första möjligheten att lämna synpunkter på en framtida utveckling av platsen efter dialogen om kommunens nya översiktsplan. Sammanställningen arbetas också in i det underlag för markanvisningstävlingen som kommunstyrelsen ska ta ställning till. Som en del av utvärderingen av markanvisningstävlingen kommer de förslag som bedöms genomförbara att ställas ut så att allmänheten kan lämna synpunkter på tävlingsbidragen. Även dessa synpunkter sammanställs inför politiskt beslut som sedan ligger till grund för vilket förslag som vinner tävlingen. Det vinnande förslaget får en option att förvärva marken under viss tid. Under den tiden påbörjas detaljplanearbete då nya tillfällen att lämna synpunkter kommer att ges vid samråd och granskning enligt plan- och bygglagen. Först därefter kan kommunen besluta om att sälja marken och så småningom bevilja bygglov där den slutliga utformningen av byggnaden bestäms.

DU KAN LÄSA MER OM PROJEKTET BANVAKTEN 1 OCH 2 PÅ DANDERYD.SE/BANVAKTEN

3

frågor till 3 volontärer

Vad gör du som volontär?

Hur kom det sig att du blev volontär?

Kan du rekommendera andra att bli volontär?

MARINA DAVIDSDOTTER
Seniormötesplatsen

Som volontär försöker jag hålla igång samtalet när seniorerna kommer till oss för att fika och umgås. Vi ses på kafé MåBra i Mörby centrum och ibland bjuder vi in någon att tala om ett aktuellt ämne, har en quiz eller gympaövningar med MåBra:s personal.

Som humanist är det viktigt för mig att alla ska må bra, och det är så givande när de säger att de gör det! De känner sig sedda och bekräftade. Ett par av besökarna har till och med blivit förälskade. Kärleken har ingen ålder.

Absolut, det är flera som jag rekommenderat som har börjat med det. Sen gäller det att ha respekt för andra oavsett ålder. Man behöver se andra utifrån deras eget perspektiv och vara framåtsyftande. Ålder är bara en siffra.

LENA GEHLERT
Välkomstcenter och Mötesplatsen för nyanlända

Jag bemannar välkomstcentret och hjälper nyanlända med olika saker. Det är roligt för jag lär mig otroligt mycket och känner att jag kan nansera debatten kring integration. Jag förstår vilka förutsättningar man har som nyanländ när jag möter människor som berättar sin historia.

När stora flyktingströmmar kom till Sverige 2015 kände jag att jag ville hjälpa till. Först var jag volontär via Svenska kyrkan och när välkomstcentret öppnade började jag här. Om man inte kan modersmålet, inte känner någon och inte vet hur samhället fungerar då behöver man hjälp för att få en sportslig chans att klara sig.

Det kan jag verkligen göra. Men viljan måste starta i en själv: Tänk på varför du vill hjälpa och tänk på vad du själv vill få tillbaka. För att det ska bli hållbart i längden måste man hitta något som man själv får ut av sitt engagemang.

HUGO MATSSON
Mötesplatsen för nyanlända

Jag är språk- och läxhjälpansvarig på Mötesplatsen för nyanlända. Dit kan man komma som nyanländ om man vill träna svenska, vill ha hjälp med läxor eller bara umgås. Det är roligt att lära känna nya människor och givande att kunna hjälpa andra som har det svårt. Det har dessutom gett mig möjligheten att bredda mina perspektiv och få höra om andras livsberättelser och upplevelser.

Jag ville testa något nytt och kände att det här är något som både är roligt och meningsfullt.

Det kan jag verkligen! Alla har olika möjligheter att hjälpa till men jag tror att de flesta kan göra något. Just det här är en meningsfull upplevelse som jag tror att många skulle tycka vara både roligt och givande om de provade. ■

Mer info:

DANDERYD.SE

[/VÄLKOMSTCENTER](http://VÄLKOMSTCENTER)
[/SENIORMOTESPLATSEN](http://SENIORMOTESPLATSEN)
[/MOTESPLATSEN](http://MOTESPLATSEN)

HAR DU NYLIGEN FÅTT EN DIAGNOS FÖR DEMENSSJUKDOM?

Nu startar vi en samtalsgrupp för personer som nyss fått en demensdiagnos. I gruppen kan du dela tankar och frågor om hur livet kan te sig efter att ha fått en demensdiagnos och få möjlighet träffa andra i liknande situation.

FÖR ANMÄLAN TILL GRUPPERNA ELLER MER INFO :
Kontakta samtalsledaren Catherine Berglund på 08 - 568 911 19 eller catherine.berglund@danderyd.se

I NÖD OCH LUST – EN NY SAMTALSGRUPP FÖR DIG SOM STÖTTAR ELLER VÅRDAR DIN PARTNER

Under våren startar en anhöriggrupp för dig som är över 65 år och stöttar eller vårdar din partner i hemmet. Genom filmer och samtal närmar vi oss det som kan vara svårt att prata om. Vi kommer prata om förändringen från att vara jämbördiga partners till att leva med en partner med omsorgsbehov. Hur skall det bli i framtiden? Hur skall jag orka? Om sorg och saknad, frustration och kärlek.

Våren i Danderyd!

Besök danderyd.se/evenemang för fler tips på vad du kan uppleva och göra!

Vad händer och vad är på gång? Här samlar vi några av de kulturhändelser och evenemang som Danderyd har att erbjuda just nu. Det blir bland annat barnteater, Friday night jams och ukrainsk eftermiddag!

FREDAGSKVÄLLAR MED BASKETTEMA!

Demo bjuder in dig som är 12-18 år till **Friday night jams** med Danderyds basket, en fredag i månaden hela våren. Ta med dina kompisar eller möt nya i hallen. Den som tröttnat på basket kan slinka in på Demo för att äta mat, köpa något i kaféet eller kolla på film – med baskettema! Häng med den **21 april, 12 maj och 2 juni**

LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/DEMO

ESMERALDA OCH DRAKEN

Välkommen till en interaktiv föreställning med musikinslag som på barnens villkor tar upp frågor kring **hållbar utveckling** och de **globala målen** om hållbarhet. Utvecklad av Långsjö teater och Ecorado på uppdrag av Sida. För barn **6-9 år**. Biljetter bokas på tickster.com och kostar 50 kr. Lördag **13 maj** kl 13.00 på Djursholms bibliotek

LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/EVENEMANG

MUSIK PÅ DJURSHOLMS SLOTT

Konsert med pianisten Daniel Chun. **19 april** kl.19, det bjuds på fika från kl.18.30. Biljetter bokas på tickster.com. Pris 50 kr, fri entré under 20 år.

Kammarmusikkonsert med elever från Danderyds kulturskola. **10 maj** kl 19. Fika från kl 18.30. Fri entré!

LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/EVENEMANG

UKRAINSK EFTERMIDDAG

Vi målar ukrainska påskägg och bjuder på teater, sång och ukrainsk fika! Fri entré och alla är välkomna. **Tisdag 28 mars** kl 16.00 – 18.00 Danderyds bibliotek, Mörby centrum

LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/EVENEMANG

Vad kan du om **Emil i Lönneberga?**

BARNENS KULTURLÖRDAG 22 APRIL

Pysselbordet står framdukat och en tipspromenad finns uppsatt inne på biblioteket, båda med temat **Emil 60 år!**

12.30 uppträder elever från **Danderyds kulturskola**.

14.00 presenterar **Familjen Svängsson** en föreställning med musik, sång, dans och dialog. Jazzig toner med lekfulla, humoristiska, allvarliga och kloka texter som passar hela familjen. I samverkan med Region Stockholm.

Var? Entréorget och biblioteket, Mörby centrum – fri entré!

LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/EVENEMANG

NALLE CLOWN "FJÄRILAR"

Humor, värme och clownens klassiska väska fylld med förundran. Följ med på Nalle Clowns räknäventyr där han finner fem fjärilar och andra magiska ting.

Barnteater för barn 3-9 år. Fri entré.

I samarbete med Region Stockholm.

Lördag 25 mars kl 11 på Entréorget, utanför biblioteket i Mörby centrum.

LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/EVENEMANG

MISSA INTE BIBLIOTEKENS NYA NYHETSBEV!

Är du intresserad av vad som händer på kommunens fyra bibliotek? Kanske du vill få tips på aktuella utställningar och evenemang? Se då till att prenumerera på nyhetsbrevet! Det har funnits ett sådant i flera år men det har nu fått ett nytt utseende och ett delvis nytt innehåll. För att börja prenumerera gå till bibliotekens webbplats.

PRENUMERERA PÅ DANDERYD.SE/BIBLIOTEK

5 härliga picknickplatser

Varför inte smygstarta sommaren med en picknick? Runt om i vår fina kommun finns smultronställen som bara väntar på sina första gäster. Här tipsar vi om våra favoritplatser.

PRICKA PAPPERSKORGEN
Tack för att du slänger ditt picknickskräp rätt och hjälper till att hålla fint i våra parker! I år får ett antal parker dessutom nya sorteringsstationer där du kan källsortera ditt skräp.

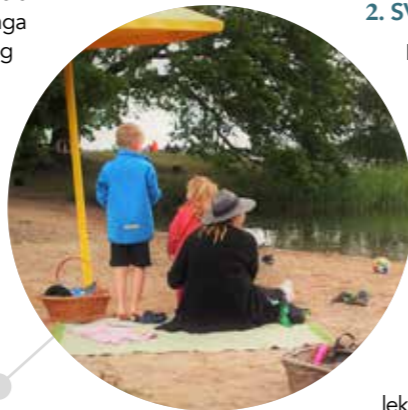
1. CEDERGRENSKA KULTURPARKEN

I Stocksund ligger en trivsamt pärla, speciellt för dem som är intresserade av växter. Parken har en promenad slinga med ett skyltsystem som guidar dig igenom 50 olika sorters fruktträd och exotiska barrträd. Det finns också fina picknickbord där du kan spela schack eller Fia med knuff och för alla badsugna finns det släta badklippor.

2. SVANHOLMSPARKEN

Ett av de mer välbesökta utflyktsmålen i Danderyd är Svanholmsparken. Sandstranden och de stora aktivitetsytorna gör parken till en given favorit bland för barnfamiljerna. Parken som nyligen rustades upp har en volleybollplan, lekplats och grillplats med sjöutsikt.

4. GRILLPLATSEN VID EKBACKSGROTAN

En riktig picknickklassiker på vår topplista är grillplatsen vid Ekbacksgrottan. Här får du uppleva en klippig skärgårdsnatur och ett spännande grottsystem.

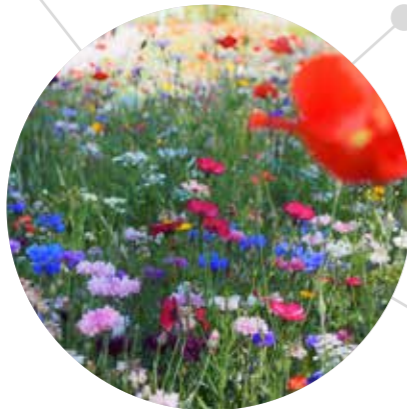

Den fina strandpromenaden längs med Edsviken bjuder på en underbar utsikt och naturen präglas av vackra tallar och ekar. Längst med stigarna och vid Ekbacksgrottan finns det också gott om bänkar, perfekta för en picknick ute i det fria.

Har du någon favoritplats i kommunen? Tipsa oss gärna genom att skicka ett DM till vårt instagramkonto #danderydskommun.

3. ANNA WHITLOCKS PARK

I hjärtat av Djursholm ligger Anna Whitlocks parken, designad enligt klassiskt engelskt snitt. Här kan du strosa längs ängsstigar, uppleva hästslätter och se traditionella hässjor som tar dig tillbaka till en svunnen tid. Parkens picknickbord och bänkar gör det enkelt för alla oavsett ålder eller tillstånd att avnjuta sin picknick. Kring midsommar är parken extra praktfull då ängarna står i full blom.

5. BOULEPARKEN I ENEBYBERG

Vad sägs om en franskinspirerad picknick? I Enebyberg ligger en ny boulepark med välskötta boulebanor, mysiga café-sittgrupper och en stor variation av överraskande och fint inramade planteringar. Parken gör sig mest rättvis under de varma månaderna, men det går utmärkt att komma på besök framåt vårkanten när de första lökarna letar sig fram ur jorden.

NU OCH DÅ

DÅ: Sättra äng i juli år 1900. Herrskapet Bergren har picknick ute i det fria.

NU: Sättraängsparken i juli 2021. Parken rustades upp 2020-2021 för att bli en ännu härligare plats för lek och stunder utomhus.

Sättra äng – ett historiskt utflyktsmål

I över hundra år har Sättra äng varit ett populärt utflyktsmål för såväl Danderydsbor som besökare från vårt närområde. Genom seklerna har ängarna varit en plats för **inspiration och avkoppling**.

Runt sekelskiftet 1900 fanns det ett större pensionat vid Sättra äng som kallades Janssons pensionat. Här bodde folk som ville bort från storstadsstressen och komma ut på landet under sommarens varmare månader.

På Sättra ängar fanns också ett antal sommarvillor som ägdes av förmögna stadsbor. En av villorna fungerade som ett semesterhem för arbetarkvinnor från Södermalm som jobbade på Tobaksbolaget i Stockholm stad. Sommarvillorna och pensionatet är rivna sedan länge och är ersatta med flerbilshus och moderna villor.

På Sättra ängar ligger även Sättra prästgård med anor från mitten av 1600-talet. Det var här som författaren Carl Jonas Love Almqvist lät många av sina berättelser utspela sig, bland annat den kända romanen Amorina.

Ungefär 200 år senare skrivs nya kapitel vid Sättra ängar. Här har parken i området nyligen rustats upp och välkomnar nu nya generationer för picknick i det fria. I Sättraängsparken finns något för alla. Roliga lekhus, gungor och sittstubbbar för sagostunder för de allra yngsta. Klätterställningar och picknickbord med spelplaner, för fia med knuff, för de äldre barnen. Parken har också kompletterats med fler träd, fruktträd, hängmattor, bouleplan och belysnings-skulpturer som en hyllning till den ståtliga jätteeken i parken. ■

Johan Lindberg, kommundirektör

Ny mandatperiod!

Sveriges bästa kommun att leva, bo och verka i är som bekant Danderyds vision. Visionen genomsyrar vår målstyrning som i sin tur är en garant för att de politiska besluten får genomslag i organisationen. Lite förenklat brukar man tala om att de förtroendevalda beslutar om VAD som ska göras medan de anställda svarar för HUR det ska genomföras. Det här är givna utgångspunkter för att den lokala demokratin ska fungera men en förutsättning och avgörande framgångsfaktor är samspelet mellan förvaltningen och de förtroendevalda.

I den gedigna utbildningsserie som nu genomförs så här i början av mandatperioden testar vi nya grepp för att ge kommunens förtroendevalda de bästa förutsättningar att komma in i sina uppdrag. En anställd och en förtroendevald har olika roller men vision, mål och uppdrag knyter ihop oss.

De välfärdstjänster och den service som Danderyds kommun levererar ska vara toppklass. Återkommande rankingar och undersökningar visar att vi är vassa men vi kan och ska bli bättre. Ett litet steg på vägen är utvecklingen av appen **Mitt Danderyd** som ytterligare ett sätt för information och kommunikation. Redan nu kan man få pushnotiser, felanmäla på plats, få driftinformation och se vad som händer i närområdet men appen kommer att fyllas med fler tjänster steg för steg. Hör gärna av er till oss med förslag på innehåll som ni vill se!

Johan Lindberg

Scanna för att ladda ner appen Mitt Danderyd!

Nyhett!

FELANMÄLAN
OCH MYCKET MER
VIA APPEN:
MITT DANDERYD

Kontakta kommunen!

SKICKA EN FRÅGA
FELANMÄLAN ELLER
SYNPUNKT

Detta kan enkelt göras både via dator och mobil. Ladda hem appen Mitt Danderyd eller gå in på danderyd.se/ kontakt och följ instruktionerna.

Kontakta kommunen

– ställ frågor om kommunens service och lämna synpunkter. Fördelarna med att kontakta oss digitalt är många. Det går snabbt, enkelt och du kan göra det när det passar dig. Ditt ärende blir spårbart och får automatiskt ett ärendenummer.

Felanmälan

– när något inte fungerar, är trasigt eller kräver underhåll. Beskriv felet och adressen så noga som möjligt.

RING OSS: 08-568 910 00
MÅNDAG-FREDAG: 8-16.30

När du ringer får du följande svarsval:

Tryck 1:

För socialtjänst, äldreomsorg, funktionshinder och LSS.

Tryck 2:

För trafik, gator, parkering och bygg.

Tryck 3:

För skola och förskola.

Tryck 4:

Om du söker en specifik person i kommunen eller har övriga frågor.

Tryck 0:

Om du vill ha valen upplästa igen.

BESÖK OSS PÅ
KONTAKTCENTER

Plan 5 i Mörby Centrum,
1 trappa upp från butiksgatan.

Ordinarie öppettider:

Måndag-fredag kl 8-16.30.

Öppettider under påsk:

Skärtorsdagen 6/4: 8.00-14.00.

Långfredag - Annandag påsk (7-10/4):
stängt.

Klipp ut
och spara

SÅ FUNKAR DET

Sortera matavfall

Visste du att de flesta som bor och jobbar i Danderyd sorterar ut matavfall? Det bästa är såklart om maten äts upp, men det som ändå slängs kan gå till något bra som gynnar miljön. **Börja sortera du också!**

MEN VARFÖR?

JÄTTEBRA FÖR MILJÖN

Istället för att skicka matavfallet till förbränning kan dina matrester bli till lokalt producerat drivmedel, biogas, till bussar och bilar. Vi får även biogödsel som blir fin växtnäring till våra åkermarker.

JÄTTEBRA FÖR DIN PLÅNBOK

Som matavfallssorterare gör du en viktig insats och det ska löna sig. Avgiften för din avfallshämtning blir lägre om du sorterar än om du inte gör det. Viktavgiften för ditt matavfall är 0 kronor.

VAD ÄR EGENTLIGEN MATAVFALL?

SKA SLÄNGAS I MATAVFALLSPÅSEN:

- Alla slags matrester, både råa och tillagade
- Teblad, tepåsar, kaffesump och filter
- Benrester från kött och fisk
- Äggskal
- Popcorn, godis och choklad
- Hushållspapper
- Snittblommor

SKA INTE SLÄNGAS I MATAVFALLSPÅSEN:

- Tuggummi
- Tobak, fimpar och snus
- Glasspinnar och ätpinnar
- Krukväxter med jord
- Dammsugarpåsar
- Blöjor, bindor och tamponger
- Kattsand, hundbajs och strö från djurbur
- Textil, plast, metall och glas
- Färgade servetter
- Trädgårdsavfall och grillkol

ATT SORTERA MATAVFALL ÄR ENKELT

Det handlar bara om att matresterna läggs i en annan påse och i ett annat kärl/behållare än den vanliga soppåsen.

- 1 **Ställ matavfallspåsen i hållaren.** Påsen och hållaren ska alltid användas tillsammans. Hållaren är designad för att hålla påsen luftigt. Ju mer luft desto mindre fukt!
- 2 **Lägg matresterna i påsen.** Lite hushålls- eller tidningspapper går bra i botten av påsen om matavfallet är blött.
- 3 **Byt påse** när matresterna når upp till påsens streckade linje. Är den inte full efter tre dagar så se till att byta påse ändå.

KOM IGÅNG!

På danderyd.se/abonnemang kan du räkna på din avfallskostnad och laborera med olika alternativ! Ändra ditt abonnemang direkt via e-tjänsten eller genom att kontakta kommunens kundtjänst för avfall, avfall@danderyd.se eller telefon 08-408 080 70.

LÄS MER PÅ DANDERYD.SE/AVFALL